

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. liepos 5 d.
(OR. en)

11485/23

LIMITE

COLAC 81
POLCOM 146
SERVICES 27
FDI 15

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. liepos 5 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 431 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos pažangiojo pagrindų susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 431 final.

Pridedama: COM(2023) 431 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 07 05
COM(2023) 431 final

2023/0257 (NLE)

PUBLIC

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos pažangiojo pagrindų susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pridedamas pasiūlymas yra teisinė priemonė, leidžianti pasirašyti Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos pažangų pagrindų susitarimą (toliau – PPS). Juo taip pat leidžiama laikinai taikyti jo dalis.

Politiniu požiūriu PPS su Čilės Respublika (toliau – Čilė) yra svarbus žingsnis stiprinant Europos Sąjungos vaidmenį Pietų Amerikoje, vadovaujantis bendromis visuotinėmis vertybėmis, kaip antai demokratija ir žmogaus teisės. Juo sudaromos sąlygos stiprinti tų pačių tikslų siekiančių dviejų partnerių politinį, regioninį ir pasaulinį bendradarbiavimą. Įgyvendintas PPS bus politiškai naudingas abiem Šalims, jis bus pagrindas Europos Sąjungos platesnio masto politiniams interesams skatinti.

Šiuo metu Europos Sąjungos (toliau – ES) ir Čilės santykiai grindžiami 2005 m. kovo 1 d. įsigaliojusi Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Čilės asociacijos susitarimu (toliau – Asociacijos susitarimas) (jis laikinai taikomas nuo 2003 m. vasario 1 d.)¹.

Nuo tada, kai prieš 20 metų buvo pasirašytas dabartinis Asociacijos susitarimas, pasaulis pasikeitė iš esmės. PPS yra atsakas į šiuos pokyčius ir juo sprendžiami nauji pasauliniai iššūkiai. Asociacijos susitarimas atnaujinamas tuo metu, kai Čilės ir ES visuomenė ir ekonomika susiduria su precedento neturinčiais pasauliniais iššūkiais dėl Rusijos invazijos į Ukrainą. Karo padariniai, įskaitant pasaulinę infliaciją, tiekimo grandinės sutrikimus ir energetikos krizę, išryškino neatidėliotiną poreikį stiprinti abipusiškai naudingus ryšius su pagrindiniais bendraminčiais sąjungininkais, kad būtų paspartinta energetikos pertvarka, sustiprintos strateginės tiekimo grandinės ir diversifikuoti tiekimo šaltiniai.

2006 m. Europos Komisija priėmė strategiją „Globali Europa“, kuria atnaujinta ES prekybos politikos darbotvarkė ir siekiama glaudesnių prekybos susitarimų. ES yra sudariusi susitarimus su kitomis valstybėmis regione (prekybos susitarimas su Kolumbija, Ekvadoru ir Peru, asociacijos susitarimas su Centrine Amerika) ir už jo ribų, be kita ko, su Japonija, Kanada, Naująja Zelandija, Singapūru ir Vietnamu.

Čilė yra pasirašiusi 26 LPS su 64 valstybėmis, įskaitant su JAV (2004 m.), Kinija (2006 m.) ir Japonija (2007 m.). Čilė taip pat prisijungė prie Ramiojo vandenyno aljanso ir Ramiojo vandenyno šalių partnerystės (dabar – Visapusiškas ir pažangus Ramiojo vandenyno šalių partnerystės susitarimas).

Pirmiau minėti tarptautiniai susitarimai daugumoje sričių gerokai viršija galiojančio ES ir Čilės asociacijos susitarimo užmojus ir taikymo sritį. Todėl abi Šalys išreiškė susidomėjimą Asociacijos susitarimo modernizavimu, kad dar labiau pagerintų savo politinius ir ekonominius santykius ir pagilintų bendradarbiavimą bei prekybą.

2013 m. sausio 26–27 d. Santjage vykusio ES ir Čilės aukščiausiojo lygio susitikimo metu ES ir Čilės vadovai susitarė išnagrinėti galimybes modernizuoti Asociacijos susitarimą praėjus 10 metų po jo įsigaliojimo. 2015 m. balandžio mėn. 6-ajame ES ir Čilės asociacijos tarybos posėdyje buvo pritarta jungtinės darbo grupės (toliau – Grupė) dėl Asociacijos susitarimo modernizavimo sudarymui. Grupės tikslas buvo atlikti tyrimą taikymo sričiai apibrėžti, įvertinant perspektyvinių derybų dėl Asociacijos susitarimo modernizavimo visose srityse užmojų lygį. Grupė sudarė du pogrupius, kurių vienas buvo atsakingas už politiką ir

¹ O L L 26, 2003 I 31.

bendradarbiavimą, o kitas – už prekybą. Pogrupiai baigė darbą 2017 m. sausio 31 d. vykusiame 14-ajame ES ir Čilės asociacijos komiteto posėdyje.

2017 m. lapkričio 13 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo Europos Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai įgaliojami pradėti derybas dėl modernizuoto susitarimo su Čile, kuris pakeistų Asociacijos susitarimą².

Derybos oficialiai pradėtos 2017 m. lapkričio 16 d. Derybos buvo vedamos konsultuojantis su Tarybos Lotynų Amerikos ir Karibų regiono darbo grupe. Dėl susitarimo dalių, susijusių su prekyba, buvo konsultuojamasi su Prekybos politikos komitetu. Europos Parlamentas buvo informuotas apie derybų rezultatus.

2022 m. gruodžio 9 d. Briuselyje ES ir Čilė pasiekė politinį susitarimą derybose. Dabartinio ES ir Čilės asociacijos susitarimo modernizavimas susijęs su dviem teisinėmis priemonėmis:

1. prie šio pasiūlymo pridedamu PPS, kuris apima a) politinį ir bendradarbiavimo ramstį ir b) prekybos ir investicijų ramstį (įskaitant nuostatas dėl investicijų apsaugos), ir
2. Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos laikinuoju prekybos susitarimu (toliau – LPS), kuris apima prekybos ir investicijų liberalizavimą. LPS nustos galioti, kai įsigalios PPS.

Į PPS įtrauktos įprastinės ES nuostatos dėl žmogaus teisių, Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT), masinio naikinimo ginklų (MNG), šaulių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) ir kovos su terorizmu. Be to, jame numatytas bendradarbiavimas apima tokias sritis kaip sveikata, aplinka, klimato kaita, vandenynų valdymas, energetika, mokesčiai, švietimas ir kultūra, darbas, užimtumas ir socialiniai reikalai, mokslas bei technologijos ir transportas. PPS taip pat aptariami teisinio bendradarbiavimo, teisinės valstybės principo, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos klausimai. PPS prekybos dalimi išplečiama dabartinės dvišalės prekybos sistemos taikymo sritis ir ji pritaikoma prie naujų politinių ir ekonominių pasaulinių iššūkių, naujos ES ir Čilės partnerystės realybės ir neseniai sudarytų ES ir Čilės prekybos susitarimų ir vykdytų derybų užmojų.

Susitarimu nustatoma institucinė sistema, kurią sudaro Jungtinė taryba, Jungtinis komitetas ir pakomitečiai bei kiti organai, kurie padėtų Jungtinei tarybai. Susitarimu nustatoma tvarka, kuri būtų taikoma, jei viena iš Šalių nevykdytų pagal PPS tenkančių pareigų.

LPS siūloma pasirašyti ir sudaryti kartu su PPS. Sudarytas LPS įsigalios ir galios tol, kol įsigalios PPS. Šis pasiūlymas yra susijęs su teisine priemone, kuria įgaliojama pasirašyti PPS.

• **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

PPS visiškai atitinka bendrą ES partnerystės su Lotynų Amerika ir Karibais viziją, išdėstyta 2019 m. balandžio 17 d. priimtame bendrame komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai „Lotynų Amerika ir Karibai: bendros ateities kūrimo pastangos“. Jis taip pat atitinka ES metinę 2023 m. darbo programą (Pasaulyje stipresnė Europa).

Be to, PPS prekybos ir investicijų dalis visiškai atitinka 2015 m. spalio mėn. strategiją „Prekyba visiems“, nes prekybos ir investicijų politika grindžiama ne tik pagrindiniais ekonominiais interesais, bet ir Europos bei visuotiniais standartais ir vertybėmis, daugiau dėmesio skiriant darniam vystymuisi, žmogaus teisėms, kovai su mokesčių vengimu, vartotojų apsaugai ir atsakingai bei sąžiningai prekybai.

² JOIN/2017/019 *final*.

PPS nustatyta modernizuota visapusiška ES ir Čilės santykių teisinė sistema, kuri pakeičia dabartinį Asociacijos susitarimą, įskaitant visus paskesnius jo institucinių organų sprendimus, išskyrus susitarimus dėl vyno ir spiritinių gėrimų (kurie anksčiau buvo pridėti prie Asociacijos susitarimo). Metams bėgant ES ir Čilė sudarė keletą dvišalių sektoringų susitarimų, įskaitant Briuselyje pasirašytus Susitarimą dėl prekybos vynais ir Susitarimą dėl prekybos spiritiniais ir aromatizuotais gėrimais (toliau – susitarimai dėl vynų ir spiritinių gėrimų) dėl abipusio vynų ir spiritinių gėrimų pavadinimų pripažinimo ir apsaugos. Susitarimai dėl vynų ir spiritinių gėrimų, kurie anksčiau buvo pridėti prie Asociacijos susitarimo³, yra įtraukti į PPS.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

PPS visiškai atitinka ES politikos nuostatas ir dėl jo ES nereikės iš dalies keisti savo taisyklių, reglamentų ar standartų kurioje nors reglamentuojamoje srityje, pvz., techninių taisyklių ir produktų standartų, sanitarijos ar fitosanitarijos taisyklių, maisto ir saugos taisyklių, sveikatos ir saugos standartų, taisyklių dėl GMO, aplinkos apsaugos ar vartotojų apsaugos.

Įgyvendinant PPS ES bus lengviau siekti žaliojo kurso tikslų, bus skatinamos sąžininga ir įtrauki žalią ir skaitmeninę pertvarka, be kita ko prisidedama prie strategijos „Global Gateway“ diegimo, nes į jį įtrauktas skyrius „Prekyba ir darnus vystymasis“, kuriame PPS susietas su ES bendraisiais darnaus vystymosi tikslais ir konkrečiais tikslais darbo, aplinkos ir klimato kaitos srityse.

Be to, prie PPS ir LPS pridedami bendri pareiškimai dėl prekybos ir darnaus vystymosi, kuriuose numatoma, kad įsigaliojus LPS Šalys pradės oficialų jo prekybos ir darnaus vystymosi aspektų peržiūros procesą, kad prireikus apsvarstytų galimybę įtraukti papildomas nuostatas, kurias tuo metu kuri nors iš Šalių gali laikyti svarbiomis, be kita ko atsižvelgdamos į savo vidaus politikos pokyčius ir naujausią tarptautinių sutarčių praktiką. Tokios papildomos nuostatos visų pirma gali būti susijusios su tolesniu skyriaus „Prekyba ir darnus vystymasis“ vykdymo užtikrinimo mechanizmu stiprinimu, įskaitant galimybę taikyti atitikties etapą, ir tinkamomis atsakomosiomis priemonėmis, taikomomis kraštutiniu atveju. Nedarydamos poveikio peržiūros rezultatams, Šalys taip pat apsvarstys galimybę, kaip vieną esminių susitarimų elementų, ateityje įtraukti Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos.

Be to, PPS visiškai užtikrinama viešųjų paslaugų apsauga ir vyriausybių teisė reglamentuoti ginant viešąjį interesą – tai vienas pagrindinių principų.

Bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje atitinka 2002 m. rugsėjo mėn. pasirašytą ir 2007 m. sausio mėn. įsigaliojusį Europos bendrijos ir Čilės Respublikos mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo susitarimą.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Materialinis teisinis pagrindas

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo PPS tikslo ir turinio. Remiantis Teismo praktika, jeigu ES priemonės analizė parodo, kad ja siekiama dviejų tikslų arba ją sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu arba svarbesniu tikslu ar pagrindine arba svarbesne dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, priemonė turi būti grindžiama tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

³ Susitarimai buvo iš dalies pakeisti 2005, 2006, 2009 m. ir paskutinį kartą 2022 m. (OL C287/19, 2022 m. liepos 28 d.).

Išimtiniais atvejais, jeigu nustatoma, kad priemone tuo pat metu siekiama kelių tikslų arba ją sudaro kelios dalys, kurie (-ios) yra neatsiejamai susiję (-ios) ir nė vienas (-a) iš jų nėra tik papildomas (-a), ir todėl taikytinos skirtingos Sutarties nuostatos, tokia priemonė turi būti grindžiama skirtingais atitinkamais teisiniais pagrindais (žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-178/03, EU:C:2006:4, 42 ir 43 punktus; 2014 m. birželio 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-377/12, EU:C:2014:1903, 34 punktą; 2016 m. birželio 14 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-263/14, EU:C:2016:435, 44 punktą, ir 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą (Susitarimas su Kazachstanu)*, C-244/17, EU:C:2018:662, 40 punktą).

Šiuo konkrečiu atveju PPS siekiama dviejų pagrindinių tikslų ir jį sudaro dvi pagrindinės dalys, susijusios su bendra prekybos politika, transportu ir ekonominiu, finansiniu ir techniniu bendradarbiavimu su trečiosiomis valstybėmis. Todėl siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 91 straipsnis, 100 straipsnio 2 dalis, 207 ir 212 straipsniai⁴.

Procedūrinis teisinis pagrindas

SESV 218 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad Taryba priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pasirašyti susitarimą ir prireikus laikinai jį taikyti jam dar neįsigaliojus.

SESV 218 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, išskyrus SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje nurodytas aplinkybes, kai Taryba sprendžia vieningai. Atsižvelgiant į tai, kad minėtos svarbesnės susitarimo dalys yra prekybos politika, transportas ir ekonominis, finansinis ir techninis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, šiuo konkrečiu atveju taikoma balsavimo kvalifikuota balsų dauguma taisyklė.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

2017 m. lapkričio 13 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo Europos Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai įgaliojami pradėti derybas dėl modernizuoto susitarimo su Čile, kuris pakeistų Asociacijos susitarimą.

Tos PPS dalys, kurios priskiriamos ES kompetencijai, kuria dalijamasi su valstybėmis narėmis, apima politikos sritis ir elementus, kurie yra tinkami išorės veiksams Sąjungos lygmeniu. Tose politikos srityse, kuriose reguliavimo veiksnių imamasi Sąjungos lygmeniu, Sąjunga neišvengiamai naudojasi jai suteikta kompetencija išorėje (SESV 3 straipsnio 2 dalis). Be to, siekiant prasmingo bendradarbiavimo ir stipresnės derybinės pozicijos Čilės atžvilgiu, nuspręsta, kad veiksmai Sąjungos lygmeniu yra labiau pageidautini nei veiksmai atskirų valstybių narių lygmeniu. Todėl buvo laikoma, kad veiksmai Sąjungos lygmeniu yra veiksmingesni nei veiksmai nacionaliniu lygmeniu.

- **Proporcingumo principas**

Šia iniciatyva tiesiogiai siekiama Sąjungos išorės veiksnių tikslų ir prisidedama prie politinio prioriteto „ES kaip stipresnė pasaulinio masto veikėja“. Ji atitinka Visuotinės ES strategijos gaires, kad būtų galima atsakingai bendradarbiauti su kitomis valstybėmis ir pertvarkyti mūsų išorės partnerystės ryšius, kad būtų pasiekti ES išorės prioritetai. Ja padedama siekti ES tikslų, susijusių su prekyba ir ekonominiu ir techniniu bendradarbiavimu su trečiosiomis šalimis.

Derybos dėl PPS su Čile vyko pagal Tarybos nustatytus derybų nurodymus. Derybų rezultatas neviršija to, kas būtina derybų nurodymuose nustatytiems politikos tikslams pasiekti.

⁴ Čilė nėra oficialios paramos vystymuisi gavėja pagal EBPO Paramos vystymuisi komiteto nustatytus kriterijus 2022–2023 m. laikotarpiui.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymas atitinka SESV 218 straipsnio 5 dalį, kurioje numatyta, kad Taryba priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pasirašyti susitarimą ir prireikus laikinai jį taikyti jam dar neįsigaliojus. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šio pasiūlymo tikslą, nenumatyta.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Komisija užsakė atlikti „ES ir Čilės asociacijos susitarimo prekybos ramsčio ekonominio poveikio vertinimą“, kuris buvo užbaigtas 2012 m. kovo mėn. Komisija užsakė atlikti „ES ir Čilės asociacijos susitarimo galimo modernizavimo *ex ante* tyrimą“, kuriame būtų išnagrinėtos atnaujinimo galimybės; jis buvo užbaigtas 2017 m. vasario mėn.

Šie vertinimai parodė, kad tuo metu esamo prekybos ramsčio taikymo aprėptis buvo išsami, tačiau buvo galima toliau tobulinti taisykles ir siekti tolesnio patekimo į rinką. Taip pat padaryta išvada, kad būtina atnaujinti Asociacijos susitarimą atsižvelgiant į pasaulinės prekybos aplinkos raidą.

Be to, Komisija užsakė atlikti „Poveikio darniam vystymuisi vertinimą, kuriuo prisidedama prie derybų dėl Asociacijos susitarimo su Čile prekybos ramsčio atnaujinimo“, kuris buvo baigtas 2019 m. gegužės mėn.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Atliktų išorės tyrimų vykdytojai surengė daug konsultacijų ir vykdė informavimo veiklą, įskaitant: specialias interneto svetaines, kuriose skelbiami su tyrimais susiję dokumentai ir veikla; internetines suinteresuotųjų šalių apklausas ir individualius pokalbius.

Atlikdamas poveikio vertinimą, Prekybos GD dėl modernizavimo konsultavosi su suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant įmones, pilietinės visuomenės suinteresuotuosius subjektus, NVO, profesines sąjungas, taip pat prekybos asociacijas, prekybos rūmus ir kitus privačių interesų turinčius asmenis. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis apėmė įvairių konsultavimosi veiklą, įskaitant atviras viešas konsultacijas internetu.

Šie išorės tyrimai ir konsultacijos, kurios buvo vykdomos juos rengiant, suteikė Komisijai informacijos, kuri buvo labai vertinga derybose dėl PPS.

Vykstant deryboms taip pat buvo rengiami susitikimai pilietinės visuomenės organizacijoms informuoti apie derybų eigą ir keistis nuomonėmis apie modernizavimą.

Derybos vyko konsultuojantis su Tarybos Lotynų Amerikos ir Karibų regiono darbo grupe dėl šio susitarimo politinių ir bendradarbiavimo aspektų ir konsultuojantis dėl šio Susitarimo prekybos aspektų su Prekybos politikos komitetu, kurį Taryba paskyrė pagal SESV 218 straipsnio 4 dalį specialiuoju komitetu. Europos Parlamentas ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas taip pat buvo reguliariai informuojami per Tarptautinės prekybos komitetą, ypač jo Čilės stebėsenos grupę, ir Užsienio reikalų komitetą. Per derybas rengiami tekstai buvo siunčiami abiem institucijoms.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

ES ir Čilės laisvosios prekybos susitarimo įgyvendinimo *ex post* vertinimą (angl. *Ex-post evaluation of the implementation of the EU-Chile Free Trade Agreement*) atliko išorės rangovas „ITAQA SARL“.

Ex ante tyrimą dėl galimo ES ir Čilės asociacijos susitarimo modernizavimo (angl. *Ex ante Study of a Possible Modernisation of the EU-Chile Association Agreement*) atliko išorės rangovas „Ecorys-Case“.

Poveikio darniam vystymuisi vertinimą, skirtą deryboms dėl Asociacijos susitarimo su Čile prekybos ramsčio atnaujinimo (angl. *Sustainability Impact Assessment (SIA) in support of the negotiations for the modernisation of the trade pillar of the Association Agreement with Chile*), atliko išorės rangovas „BKP Development Research & Consulting“⁵.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymas buvo grindžiamas 2017 m. gegužės mėn. paskelbtu poveikio vertinimu⁶, dėl kurio buvo pateikta teigiama nuomonė (SWD/2017/0173 *final*).

Atlikus poveikio vertinimą padaryta išvada, kad išsamios derybos būtų naudingos ir ES, ir Čilei. Tokia nauda – BVP, gerovės ir eksporto, užimtumo, darbo užmokesčio (tiek mažiau, tiek labiau kvalifikuotų darbuotojų), konkurencingumo didėjimas ir geresnė ES ir Čilės padėtis kitų pasaulio konkurentų atžvilgiu. Nuostatų dėl darnaus vystymosi įtraukimas taip pat turėtų teigiamą poveikį žmogaus teisių skatinimui ir laikymuisi bei veiksmingam Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pagrindinių darbo standartų įgyvendinimui.

Be to, derybų metu atlikus poveikio darniam vystymuisi vertinimą išsamiai įvertintas galimas didesnio prekybos liberalizavimo pagal PPS ekonominis ir socialinis poveikis bei poveikis aplinkai ES ir Čilėje. Atliekant poveikio darniam vystymuisi vertinimą taip pat analizuojamas galimas modernizavimo poveikis žmogaus teisėms ir gamybos, žemės ūkio ir paslaugų sektoriams.

ES ir Čilė pasiekė plataus užmojo susitarimą, atitinkantį daugumą naujausių prekybos susitarimų, pavyzdžiui, IEPS, susitarimus su Japonija ir Naująja Zelandija. Šis susitarimas atvers naujų prekybos ir investicijų galimybių abiejose rinkose ir padės kurti darbo vietas ES.

PPS, be kita ko, bus panaikinta dauguma muitų, išplėsta galimybė dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, atverta paslaugų rinka, sudarytos nuspėjamos sąlygos investuotojams ir padedama užkirsti kelią neteisėtam ES inovacijų ir tradicinių produktų kopijavimui. Be to, PPS pateikiamos visos garantijos, kad ekonominės naudos nebus siekiama pagrindinių teisių sąskaita, silpninant socialinius standartus, valdžios teisę reglamentuoti, aplinkos apsaugą ar vartotojų sveikatą ir saugą.

- **Reglamentavimo kokybė ir supaprastinimas**

PPS REFIT programa netaikoma. Vis dėlto jame numatyta supaprastinti prekybos ir investavimo procedūras, sumažinti su eksportu ir investicijomis susijusias išlaidas ir taip padidinti prekybos ir investavimo galimybes mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Tikėtina nauda, be kita ko, – didesnis skaidrumas, mažesnė dėl techninių taisyklių, atitikties reikalavimų, muitinės procedūrų ir kilmės taisyklių atsirandanti našta, sustiprinta intelektinės nuosavybės teisių ir geografinių nuorodų apsauga, investicijų apsauga, geresnė prieiga prie viešųjų pirkimų konkursų procedūrų, taip pat specialus skyrius, kad MVĮ iš Susitarimo galėtų gauti kuo daugiau naudos.

⁵ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/sustainability-impact-assessments_en#chile.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0173>

- **Pagrindinės teisės**

Sąjungos pagrindinių teisių apsaugai pasiūlymas poveikio neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Modernizuoto susitarimo prekybos dalis turės nedidelį neigiamą poveikį ES biudžetui, nes dėl tarifų liberalizavimo bus panaikinti muitai. Numatomas netiesioginis teigiamas poveikis, pvz., padidės su pridėtinės vertės mokesčiu susiję ištekliai ir bendrosios nacionalinės pajamos.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Į PPS įtrauktos institucinės nuostatos, pagal kurias įsteigiami bendri organai, nuolat stebėsiantys jo įgyvendinimą, veikimą ir poveikį.

PPS institucinę struktūrą sudaro Jungtinė taryba, Jungtinis komitetas, pakomitečiai ir kiti organai. Jungtinis komitetas padės Jungtinei tarybai vykdyti jos funkcijas ir prižiūrės visų pagal PPS įsteigtų pakomitečių ir kitų organų darbą. Aptardami prekybos ir investicijų klausimus, Jungtinė taryba ir Jungtinis komitetas rengs posėdžius prekybos klausimais. PPS prekybos ir investicijų dalies institucinėse nuostatose nustatytos konkrečios Jungtinės tarybos ir Jungtinio komiteto, sprendžiančių prekybos klausimus, funkcijos ir užduotys.

PPS politinėje dalyje Susitarimu įsteigiamas pakomitetas vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo klausimais, o PPS prekybos ir investicijų dalyje įsteigiama keletas su prekyba ir investicijomis susijusių pakomitečių. Jungtinė taryba arba Jungtinis komitetas gali steigti kitus pakomitečius ar kitus organus, kurie spręstų konkrečias užduotis ar nagrinėtų konkrečius klausimus.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

PPS išplečiama dabartinės dvišalės sistemos taikymo sritis ir ji pritaikoma prie naujų politinių ir ekonominių pasaulinių iššūkių, naujos ES ir Čilės partnerystės realybės ir neseniai sudarytų ES ir Čilės susitarimų ir vykdytų derybų užmojų.

PPS sukuriama nuosekli, išsami ir naujausia teisiškai privaloma ES santykių su Čile sistema. Juo įsipareigojama užmegzti tvirtesnius partnerystės ryšius, stiprinti politinį dialogą ir gilinti bei stiprinti bendradarbiavimą abipusio intereso klausimais. Tuo pat metu PPS bus skatinama prekyba ir investicijos prisidedant prie ekonominių ir prekybinių santykių plėtojimo ir įvairinimo.

Į PPS taip pat įtrauktas konsultavimosi su pilietine visuomene mechanizmas, taikomas visam Susitarimui, kad abiejų šalių pilietinė visuomenė galėtų būti išklaudyta dėl visų Susitarimo nuostatų.

PPS sudaro keturios dalys. Susitarimo tikslai ir bendrieji principai išdėstyti I dalyje („Bendrieji principai ir tikslai“). Pagarba demokratijos principams, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, teisinės valstybės principui, taip pat masinio naikinimo ginklų neplatavimo sąlyga yra esminiai susitarimo elementai.

II dalyje („Politinis dialogas ir bendradarbiavimas“) ES ir Čilė įsipareigoja gilinti dialogą ir bendradarbiauti šiose srityse:

- Politinio dialogo, užsienio politikos, tarptautinės taikos ir saugumo, valdymo ir žmogaus teisių

- Teisingumo, laisvės ir saugumo
- Darnaus vystymosi
- Ekonominio, socialinio ir kultūrinio bendradarbiavimo
- Kitose srityse (makroekonominės politikos, mokesčių klausimų, vartotojų politikos, visuomenės sveikatos, sporto ir fizinio aktyvumo)
- Valstybės ir valstybės tarnybos modernizavimo, decentralizavimo, regioninės politikos ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo

Daug dėmesio skiriama įvairiausiems svarbiems klausimams, be kita ko, aplinkos apsaugai, klimato kaitai, tvariai energetikai, vandenynų valdymui, teisinės valstybės principui, žmogaus ir moterų teisėms, atsakingam verslui, darbo teisėms ir nelaimių rizikos mažinimui. II dalies nuostatos leis imtis labiau suderintų ir bendrų veiksmų naujose srityse, tokiose kaip visuomenės sveikata, valstybės modernizavimas, migracijos srautų valdymas, masinio naikinimo ginklų neplatinimas, kova su pinigų plovimu ar terorizmo finansavimu ir kibernetiniais nusikaltimais.

Tai lems tvirtesnę partnerystę pasauliniu lygmeniu, pavyzdžiui, dėl Darbotvarkės iki 2030 m., kovos su klimato kaita, vandenynų valdymo, pasaulinio demokratinio valdymo ir žmogaus teisių, tarptautinės migracijos, taikos ir saugumo klausimų.

II dalyje taip pat pateikiamos nuostatos, kuriomis siekiama stiprinti dialogą ir bendradarbiavimą kovos su korupcija klausimais. Susitarime yra protokolas, į kurį įtrauktos nuostatos dėl kovos su korupcija ir jos prevencijos prekybos ir investicijų srityje.

Šio protokolo nuostatomis siekiama užkirsti kelią korupcijai prekybos ir investicijų srityse taikant įvairias priemones, visų pirma skatinant sąžiningumą privačiajame ir viešajame sektoriuose, stiprinant vidaus kontrolę, išorės auditą ir finansinę atskaitomybę, taip pat stiprinant kovą su korupcija, kuri jau vykdoma pagal tarptautines konvencijas, visų pirma Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją.

Šiuo atžvilgiu Šalys pakartoja savo įsipareigojimą korupciją laikyti nusikalstama veika, už kurią atsako valstybės pareigūnai, ir apsvarstyti galimybę korupciją laikyti nusikalstama veika, už kurią atsako įmonės. Abi šalys susitarė dėl tam tikrų kovos su pinigų plovimu drausmės priemonių.

Protokolu taip pat skatinama, kad pilietinė visuomenė aktyviai dalyvautų korupcijos prevencijos ir kovos su ja veikloje. Jame taip pat numatytas konsultavimosi mechanizmas, jei kiltų nesutarimų dėl kovos su korupcija nuostatų aiškinimo ar įgyvendinimo.

Pagrindinis politikos tikslas, kurio III dalyje („Prekyba ir su prekyba susiję klausimai“) siekia ES ir Čilė, yra pritaikyti Asociacijos susitarimą prie naujų realijų ir nustatyti naują dvišalių prekybos ir investicijų santykių sistemą, atitinkančią naujausius prekybos susitarimus, kuriuos sudarė arba dėl kurių derasi atitinkamai Čilė arba ES.

Atsižvelgiant į derybų nurodymuose nustatytus tikslus, PPS III dalyje bus numatyta:

- Geresnės sąlygos eksportuojamiems žemės ūkio ir žuvininkystės produktams patekti į rinkas ir geresnės taisyklės
- Supaprastintos prekių kilmės taisyklės
- Modernizuotos ir supaprastintos pasienio procedūros
- Sąžiningų prekybos ir verslo sąlygų užtikrinimas
- Tvarumo užtikrinimas

- Mažesniųjų įmonių poreikių akcentavimas
- Galimybės paslaugų teikėjams ir skaitmeninės prekybos taisyklės
- Investicijų skatinimas
- Galimybės dalyvauti Čilės viešuosiuose pirkimuose
- Didesnės inovacijų ir kūrybinių apsaugos užtikrinimas
- Saugios ir tvarios prekybos žemės ūkio produktais užtikrinimas
- Užtikrinimas, kad techniniai reglamentai, standartai ir atitikties vertinimo procedūros būtų nediskriminaciniai ir nesudarytų nereikalingų kliūčių prekybai
- Skaidrumas ir gera reglamentavimo praktika
- Modernios ginčų sprendimo procedūros

IV dalyje (Bendroji institucinė struktūra) pateikiamos bendrosios, institucinės ir baigiamosios nuostatos. Susitarimu nustatoma institucinė struktūra, kurią sudaro Jungtinė Taryba, Jungtinis komitetas ir keletas pakomitečių. Jame nustatytos dialogo su pilietine visuomene struktūros. Juo nustatoma tvarka, kuri būtų taikoma, jei viena iš Šalių nevykdytų pagal Susitarimą tenkančių pareigų.

Susitarime numatyta galimybė jį visą ar jo dalis taikyti laikinai. Jis sudaromas neribotam laikotarpiu ir juo pakeičiamas Asociacijos susitarimas ir Laikinis prekybos susitarimas.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos pažangiojo pagrindų susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnio 1 dalį, 100 straipsnio 2 dalį ir 207 bei 212 straipsnius kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2017 m. lapkričio mėn. Taryba įgaliavo Europos Komisiją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai pradėti derybas su Čile dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos modernizuoto asociacijos susitarimo;
- (2) 2022 m. gruodžio mėn. vyriausieji derybininkai sėkmingai užbaigė Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos pažangiojo pagrindų susitarimo (toliau – Susitarimas) derybas;
- (3) todėl Susitarimas turėtų būti Sąjungos vardu pasirašytas su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (4) atsižvelgiant į tai, kad šį Susitarimą reikia pradėti taikyti prieš jam įsigaliojant po to, kai jį ratifikuos valstybės narės, tam tikros Susitarimo nuostatos turėtų būti taikomos laikinai;
- (5) pagal Susitarimo 41.10 straipsnį Susitarimu Sąjungoje asmenims nesuteikiama teisių ir nenustatoma pareigų, išskyrus tas, kurias Šalys nustato viena kitos atžvilgiu pagal viešąją tarptautinę teisę;
- (6) prie Susitarimo pridedamas bendras pareiškimas dėl prekybos ir darnaus vystymosi nuostatų, įtrauktų į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos pažangųjų pagrindų susitarimą (toliau – Bendras pareiškimas),

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Sąjungos vardu patvirtinamas Susitarimo pasirašymas, atsižvelgiant į tai, kad Susitarimas bus sudarytas vėliau.
2. Sąjungos vardu patvirtinamas prie Susitarimo pridedamas Bendras pareiškimas.
3. Susitarimo ir Bendro pareiškimo tekstai pridedami prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Komisija įgaliojama paskirti asmenį (-is), įgaliotą (-us) Sąjungos vardu pasirašyti Susitarimą, ir Sąjungos vardu patvirtinti prie jo pridedamą Bendrą pareiškimą su sąlyga, kad Susitarimas bus sudarytas vėliau.

3 straipsnis

1. Kol Susitarimas įsigalios, pagal Susitarimo 41.5 straipsnį ir atsižvelgiant į minėtame straipsnyje nurodytus pranešimus, Sąjungai ir Čilės Respublikai laikinai taikomos toliau nurodytos Susitarimo dalys:

- 1 skyrius
- 2 skyrius
- 3 skyrius – išskyrus 3.4 straipsnį (konsulinė apsauga)
- 4 skyrius
- 5 skyrius
- 6 skyrius – išskyrus 6.2 straipsnį (mokesčių klausimai)
- 7 skyrius
- 40 skyrius
- 41 skyrius

2. Datą, nuo kurios Susitarimo dalys turi būti laikinai taikomos, Tarybos Generalinis sekretoriatas paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė